HE 106/2017 vp
Erityisasiantuntija Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
VaV maatalousjaosto
Kirjallinen lausunto kokoukseen 25.10.2017

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018 MMM:n hallinnonalalla

Suomen luonnonsuojeluliiton mielestä ympäristötoimia on tarpeen tehostaa Suomen ja EU:n ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Niitä ovat luonnon köyhtymisen pysäyttäminen 2020, vesien hyvä tila sekä ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Tähän on mahdollisuuksia myös MMM:n toimialalla.

METSO-ohjelman rahoitusvaje on paikattava loppuun

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma METSO on kaikkien metsäpolitiikan osapuolten voimakkaasti kannattama hanke.

Metsäluonnon hoitoon oli varattu 2016 runsaat 6 miljoonaa. Tätä rahoitusta leikattiin hallituskauden alussa noin kolmeen miljoonaan eli puolet. Tämä tarkoitti sitä, että kaikkia vanhojakaan METSO-sopimuksia ei voitu uusia puhumattakaan uusien sopimusten tekemisestä. Nyt vuoden 2018 talousarviossa lisärahaa metsäluonnon hoitoon on kaksi miljoonaa. Näin leikkausta alkuperäiseen verrattuna on noin 20 %. Luonnonhoidon lisärahoitukselle on siis edelleen tarvetta.

KEMERA-tuki

Suometsän hoitoon kuuluva kunnostusojituksen tuki on ympäristölle haitallinen tuki. Kunnostusojitus aiheuttaa uusimman tutkimuksen mukaan moninkertaiset vesistöpäästöt aiempiin arvioihin verrattuna. Tällaisia toimenpiteitä ei pitäisi rahoittaa julkisella tuella. Kunnostusojitukseen käytettävät varat tulee kohdentaa ympäristötukeen ja metsäluonnon hoitohankkeisiin.

Kalastonhoitomaksun korotus ja omistajakorvaukset

Talousarvioesityksessä on esitetty lupatulojen nostamista ja peräti 1,4 miljoonaa euroa omistajakorvauksiin. Kalastonhoitomaksun lakisääteinen tarkoitus on kuitenkin kalavesien hoito eikä omistajakorvaukset. Tämä linjattiin selvästi kalastuslain valmistelussa sekä HE:ssä että MmVM:ssä. Jos kalastonhoitomaksuja kuitenkin korostetaan, rahat tulee käyttää kalavesien hoitoon ja vapaa-ajankalastuksen kehittämiseen. Lisäksi kalojen istutusten rahoituksesta tulee siirtyä kalojen luontaiseen lisääntymiseen sekä sitä tukevaan luonnonhoitoon.

Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Itälahdenkatu 22 b A, FI-00210 Helsinki, Finland | tel. +358 9 228 081
www.sll.fi | toimisto@sll.fi

EU-puheenjohtajakauden ja -ohjelmien valmistelu

Maatalouden ympäristötuen valmistelua olisi syytä tukea uusimalla perinnebiotoppien kartoitus. Tämä tehostaisi luonnonhoitotöiden ja tukien kohdennusta. Varsinkin kun seuraavan ohjelmakauden alku viivästynee EU:n budjetin viivästyessä, kartoitukset ehtisi vielä tehdä hyvissä ajoin. Rahoitustarve olisi kaikkiaan noin 1,5 miljoonaa euroa, jonka voi jakaa monelle vuodelle. Tämän voisi rahoittaa joko suoraan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta tai MAKERA:sta. Toissijaisesti kustannukset voisi jakaa YM:n kanssa.

Kalatiehankkeita tukevat kulttuuriympäristöselvitykset

Kalatiekärkihankkeen toteuttamisessa on ilmennyt tarve selvittää patojen purkuun ja kalateihin liittyvien kohteiden kulttuuriarvoja. Olisi Museoviraston sekä ympäristö- ja kalaviranomaisten yhteinen etu saada jo lisäbudjettiin hanke, jossa näitä arvoja voitaisiin proaktiivisesti kartoittaa. Jos kulttuuriperintöasiat tulevat esille vasta lupavaiheessa, se voi aiheuttaa kaikille osapuolille hankalia viivytyksiä.

Aluehallinnonuudistuksen aiheuttamat voimavaratarpeet

Maakuntiin menevien kala- ja vesiensuojelun virkojen määrästä, pysyvyydestä ja asemasta on epävarmuutta aluehallinnon uudistuksessa. Nyt vähiä kala- ja vesivirkamiehiä hajotetaan entistä useampaan yksikköön. Se voi vaikuttaa muun muassa kalatiehankkeiden toteuttamiseen tulevaisuudessa. Myös yleisen kala- ja vesitalouteen liittyvän edun valvonnan itsenäisyys – muun muassa oikeus tehdä tarvittaessa muutoksenhakuja vesitalousluvista – tulee varmistaa aluehallinnon uudistuksessa.

Lisätietoja

- suojeluasiantuntija Paloma Hannonen (metsät) puh. 050 532 3219, paloma.hannonen@sll.fi
- erityisasiantuntija Tapani Veistola, puh. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi